

YAŞAR KEMAL'İN ÜNLÜ ROMAN KAHRAMANI İNCE MEMED'E EŞKIYALIĞIN İNCELİĞİNİ ÖĞRETEN GEBENLİ ÜNLÜ EŞKIYA KOCA AHMET AĞA – IV. BÖLÜM

Celil ÇINKIR: Koca Ahmet eşkıyalığı süresince tahminen kaç kişiyi öldürmüştür? Kimleri öldürmüştür? Bu konuda sizin herhangi bir bilginiz var mı?

Ahmet Ağa: Benim öldürdüğüm üç tane dediğini biliyorum. Benim o Yusuf'lar şeyinde. Kötü Yusuf'un olayında. Benim üç tane leşim var. Beş tane daha olsa ne yazar. Defolun gidin dediğini biliyorum. Tabi ki bu öldürdüğü üç kişi bizzat kendinin vurarak öldürdükleridir. Bir de kendinin adamlarına vurdurarak öldürdükleri var mı onu bilemiyoruz. Mesela Aynalı Ahmet'i saymamış. Mesela şu an baktığımızda; öldürdüklerinin arasında ilk sırada Yanık Abdullah, Çamurlu'dan, ikincisi burdan ışkıya arkadaşı Türkmen gızına sarkıntılık eden, üçüncüsü de Malatya'dan. Bu üç tane kendisinin öldürdükleri. Bir de şöyle bir şey var. Anlatılanlara göre, bir yüzbaşıyı vurmuş. Yüzbaşı Koca Ahmet'i yakalayınca, Yüzbaşıya; "Bırak beni demiş". Yüzbaşı bırakmamış tabi ki. Yüzbaşı bırakmayınca vurmak zorunda kalmış. Böyle deniliyor ama ne kadar doğru bilemiyorum. Yalnız burada vurduğu ışkıyanın, yani Aydın'ın kızına sarkıntılık ettiği için vurulan ışkıyanın mezarı burada. Bunlar bilinen bir gerçek.

Celil ÇINKIR: Koca Ahmet'in mezarı nerede? Koca Ahmet'in eskilerin deyimiyle cansız hatırası yani fotoğrafı var mı?

Ahmet Ağa: Koca Ahmet'in mezarı köyün içinde, Geben mezarlığında. Eski mezarlık derik biz. Eski mezarlığın kuzey tarafında. Hanımıyla çekilen bir resmi var dedemin. Onu daha sonra ben size takdim ederim

Celil ÇINKIR: Koca Ahmet'in eşkıyalığından başka söyleyecekleriniz var mı?

Ahmet Ağa: Tabii ki var. Işkıyalıktan sonra bu köye faydası oluyor.

Işkıyalıktan sonra Osmaniye'nin Mehedinli Köyü'nden gelen gidenler olurmuş buruya. Koca Ahmet'in düşeğenden hariç bir de geçeğe var. Bir düşeğe var öldüğü yer rahmetlinin. Bir de geçeğe var. İsmi kaldığı yer. Koca Ahmet'in Geçeği ve Koca Ahmet'in Düşeği der Geben insanı. Burda, Mehedinliler milletin ziyaretini yayarımış. Geben'den 5-10 kişi toplanmış. Bunların içinde işte enişterleri, Çalık Ali, şu anki İsmail Çalık'ın babası Çalık Ali, yani Koca Ahmet'in bacısının kocası, bir de Çalık Ali'nin kardeşi Köstü Bekir Ahmet, Koca Memmet, Yine Koca Ahmet'in kardeşi, 5-10 kişi gitmişler Mehedinli'lerin yanına. Mehedinlilerden dayak yemişler. Dövmeye gitmişler dayak yemişler. Köstü Bekir Ahmet tabii ki, bunlar da var işin içinde. Bunlar dayak yiyeşin bu durumu kendilerini gurur meselesi yapmışlar. Dayak da yemişler kendi memleketlerinde. Nasıl ederik de bunun intikamını alırlık diye düşünmeye başlamışlar. Bunun içinden ancak Koca Ahmet çıkar demişler. Koca Memmet'i sevmiyor Koca Ahmet kardeşi olmasına rağmen. Efendime söyleyem, Köstü Bekir Ahmet diyor kine Çalık Ali'ye; "Senin diyor, eniştesinin diyor. Koca Memmet, aracı oluyor güya akıllılık yapıyor. Sen eniştesinin, seni üzmez Koca Ahmet diyor. Burdan git bakiyım Ahmet Ağa'nın yanına var bakiyim diyor. Dedemin yanına geliyor, bacısını da alıyor dedemin,

Rahmetli alık Ali. Hoş beşten sonra, yenilip içildikten sonra, Koca Ahmet alık Ali'ye; "Derdin ne enişde diyor?"alık Ali de; "Böyle böyle oldu Ahmet Ağa diyor, Mehedinliler ziyaret yerimizi yaydıkları için onları 5-10 kişiyinen dövmeye gittik fakat gel gör kine biz onlardan dayak yedik" diyor.

Siz bir vurdularısa Koca Memmet'e beş vuruyadılar diyor, Koca Ahmet. Sevmiyor ya kardeşini, haksız işler yaptığı için. Tamam enişte sen canını sıkma, hallederik diyor. Haksız işe hiç gelemem ben diyor. Tabii ki bundan sonra Mehedinlileri buraya sokturmuyor. Milletin ziyaretini yaydırmıyor. Benim bildiklerim anlatılanlara göre tabi ki. Duyduklarıma göre. Koca Ahmet çok mert adamımış. Burda Tek Yusuf varmış, Aydınli yörüklerinden. Bu Tek Yusuf'un Ahmet isminde bir oğlu varımış. Aşşağı tarlalara mısır ekmiş Koca Ahmet. Kendi tarlasına. Bostan ekmiş. Bir gün demiş kine ortağına. İsmail demiş, tongurdak sesi geliyor akşamları demiş. şuna git de bir bak bakiyim mısırın içine demiş. İsmail, bu saatte korkarım ben oruya gitmeye demiş. Dedem gitmiş bunun üstüne. Varmış, yaklaşmış tarlaya. Mısır tarlasına emniyetli gitmiş. Tek Yusuf'un oğlu Ahmet'in akli dengesi pek yerinde değilimiş. İki kere silah sıkmış dedeme. İki kere patlatmış. Bu arada varmış birkaç tokat vurmuş. Elinden silahı almış. Üç dört tene de mal seçmiş içinden. Almış gelmiş mallarından üç tenesini, benim mahsulümden yayılıyor diye. Neyise Tek Yusuf'un oğlu Ahmet eve varamamış, malları götürdüğü için Koca Ahmet. Babası tabi ki işin farkına varmış. Noldu, diye sormuş oğluna? adırlardan işte geldi malı aldı adam. Kim aldı demiş babası. Vallaha bir tenesi aldı demiş. Hangi adırlara, nereye götürdü? Filan adırlara. Varmışlar. Tek Yusuf da deccelemiş biraz şöyle. Tabii karşısına Koca Ahmet çıkışın, oğluna iki sille vurmuş. Hangi adam aldı malları oğlum demiş. Koca Ahmet'i göstermiş ocuk. Ulan demiş, sen bu adamı tanıyon mu? demiş. Koca Ahmet'i göstermese çökecek adamlara. Böyle bir sistem varımış. Ulan sen bu adamı tanıyon mu? Demiş. Bu adamın hem malını yayıyorsun, hem haksızsın bir de adama silah sıkıyon demiş. Üç tene tokat vurmuş. Yusuf, Yusuf demiş Koca Ahmet. Çocuğa fazla vurup durma, çocuğu yetiştiren sensin demiş. ocuğu yetiştiren sensin demiş. Kendine vur önce demiş. şurdan malın üçünü al götür birisini de yaydığına saydım demiş. Al malıyın üçünü demiş, götür demiş. Koca Ahmet böyle bir adamımış. Bu mal olayı birkaç defa daha cereyan eder böyle. Köylülerin mallarından, yine mal girmiş araziye. Koca Ahmet almış getirmiş malı kendi evine. Mal da miktarın çıkmış, o zamanki miktarın. Miktarın akrabalarının çıkmış. Tabii ki bunlar alamıyor Koca Ahmet'in evine gelip. Miktar akrabaları olduğu için de miktara sığınıyollar. Miktar da Koca Ahmet'e adam yolluyor. Selamımı söylen diyor miktar. Eve geliyor adam diyor kine; Ahmet Ağa, Ahmet Ağa, miktarın selamı var. Malları bırakıcıymışsın diyor. Parasını gönderdi mi benim ziyaretimin mahsulünün miktar diyor. Benim ziyaretimin mal sahibi mi olmaya çalışıyor yoksa diyor. Miktarınızdan da başlarım, şeyinizden de diyor. Kiminise o gelsin alabiliyorsa almaya diyor. Yıkılın gidin karşımdan şimdi diyor. Yani Koca Ahmet böyle yiğit ve gözüpek bir adamımış. Ama sistem yanlış. Ben sistemin yanlış olduğuna inanıyorum.

Efendime söyliyeyim bir de böyle bir şey yaşandı. Koca Ahmet eltik ekmiş. Hatta eltik Abdullah YAYCIOğLU'nun. Çeltikte avuşluk yapmış. Tüccarlık yapmış, mal alıp mal satarımış. Çeltiğin içine biraz tütün ekmiş. İçmek için. Hikmet Onbaşı varmış burda, Jandarmada.

Hikmet Onbaşı gelmiş, Ahmet Ağa bu yasak demiş, bunu yok edeceğim, yakacağım ben demiş. Yahu ben bunu içmek için diktim. Az bir şey baksana demiş. Yok demiş onbaşı, yakacağım diye tutturmuş. Koca Ahmet hiddetlenmiş, hadi yak da görüyüm seni demiş. Yakarsan seni içinde vururum onun demiş. Yakamamış tabii. Aradan zaman geçmiş. Yıllar, seneler geçmiş. Tabii Hikmet onbaşı emekli olmuş ve Geben'e ev yaptırıyorumuş. Burda köylüyü beleş çalıştırırımış. Kestiği kestiğimiş, biçtiği biçtiğimiş Hikmet Onbaşı'nın. Mağ istemiş ev yaptırırken. Dedemde beş tene mağ varımış. Dedeme demiş kine, Ahmet Ağa demiş, Mağ diye geldim demiş. Şu mağların beşini de alıcım demiş. Nasıl beşini alıyon demiş. Alıyorsan iki tene al ordakılardan demiş. Yoook Ahmet Ağa yok demiş, beşini de alacağım demiş. Şu senin tütün olayın varıdı ya ben affettim idi hanı demiş. Sen beni affetmedin ulan demiş, korkundan çektin gittin demiş. Bas git burdan hadi demiş. Vermezsem napıcın demiş. Gönlümden gelen iki tene demiş. Geri çağırımış. Gönlümden gelen iki tene demiş. Hadi iki tene al da git demiş. Koca Ahmet böyle bir adamımış. Böyle şeyler yaşanmış. Bir de Hacı Üçgaç. Çamurlu, bu taraftan ışıkiya. Babamla konuşurum ben. Dedeminden çok iyi konuşurumuş, nece sonra tabii kine. Kötü Yusufgilinen çalışırımış. Dedemin eşkiyalığından çok sonra. Kötü Yusuf sırtını bunlara dayamış. Hacı Üçgaça yalakalık yaparımış. Bir gün Tokmaklı'da dedemin dostlarından, Hacı Kee, Eset Kaa, onların evindeymiş dedem. Konmuş oraya. Eset Kee'nin oğlu varımış Selim isminde. Babam 10-12 yaşındıyakan oniyne oynuyorumuş. Hacı Üçgaç, şapkiyana gelmiş, atıyan gelmiş. Kafasında bir siyah şapka. Babam demişkine, çocuk olduğu için, Ulan İngiliz şapkasını bilmem nettiğim in attan aşağı, ne geziyon burada demiş. O zamana kadar; Ulan seni pezeveen oğlu demiş Hacı Üçgaç, zorlatmış amma, babamınan Selim eve Kaçmış. Varışın Eset Kee'yinen Koca Ahmet de orda konuşurumuş oturup evde. Eve girmiş Hacı Üçgaç. Babamın kulağını tutmuş çevir Allah çevir. Seni Pezeveen oğlu demiş vurmak istemiş amma, Dedem ses duyunca yönünü dönmüş bakmış. Hacı Ağa, Hacı Ağa demiş, ordan aarı, Ooo Ahmet Ağa senin miyidi demiş. Çocuk demiş sarılmış. Öpmek istemiş. O arada öpmüş. Ahmet senin çocuk mu demiş gene. Dedem de olmasa nedicin demiş. El gadar çocaa mı vurucun demiş. Suçsuz, günahsız çocaa mı vurucun yoksa demiş. Koca Ahmet böyle bir adamımış. Bu Hacı Üçgaç, tabii ki burdan ışıkiya çıkannar var Hacı Üçgaç'ın yanına. Koca İsmeel isminde, Deli Osman adında Bu Kötü Yusuf'un en ufak kardeşi. Bunlar bir ay kadar ışıkiya çıkmışlar. Hacı Üçgaç'ın yanına dakılmışlar. Şimdi onların torunlarına anlattırıyorum. Ben mahsustan, dümendenden anlatıyorum, sonra da onlara anlattırıyorum. Hacı Üçgaç'tan şapka olayını falan. Diyor kine, Koca İsmeel de bizim köylü, Hacı Üçgaç bizim evimize gelir giderdi, bizde yatardı diyordu. Babamın dostuydu diyor. Atalarımızın, babamızın diyor. Kötü Yusufgillerin, Deli Osmanların falan dostuydu diyor. Yani demiyor kine, Göksün'de diyor, Koca İsmeel adında bir adam varımış diyor. Koca İsmeel Hacı Üçgaç'ın adına haraç toplarımış diyor. Hacı Üçgaç bunu duymuş diyor. Gitmiş kulaanı kesmiş diyor. Halbukine Koca İsmeel de bizim köyde. Babası kız kaçırdığında, Kılı Mustuğun kızını kaçırdığında, bizim Koca İsmeelinen ışıkiya çıkıyollar. Yani onu örtbas yapıyollar. Evet başka yapılacak başka bişey yok yani. Benim dedemin, Koca Ahmet'in, gizli saklı hiçbir şeyi yoktur. İshkiyalıktan edindiği malı mülkü de yoktur. Bunu bilenler bilir.

Celil ÇINKIR: Efendim ben çok teşekkür ediyorum.

Ahmet Ağa: Bir konuya değinmek istiyorum. Köylülerin anlattıklarından bahsetmek istiyorum. Bu köylülere, halka, garibanlara nasıl yardım etmiş, bu hususta köylülerden duyduklarımı paylaşmak istiyorum. Adamın bir tanesi anlatıyor. Deden diyor, karşıda dedeyin bulunduğu yere Deştiye deriz. Orada konuluydu diyor. Geldiler diyor, Kılı Mustuk varıdı diyor. Yine o zamanın ağalarından, arkası kuvvetli. Geldiler buruya diyor. On çift öküzünen geldi diyor. Milletin tarlasını sürecektir diyor. Bu tarlalar hep dutmadır. Hasan Ağa'dan, Bekir Bee'den falan. Tabii dapıda var içinde. Kılı Mustuk geldi diyor, hep sürüyor milletin tarlasını diyor. Güçlü diyor. Para var, öküz var diyor. Adamları var, emrinde çalışanları var diyor. On çift öküzünen geldiler diyor. Deden yukarıdan aşağıya geldi diyor. Biz de inek güdüyoruz o zaman orda diyor. Bir siyah gapudu varıdı burda diyor. Geldi yanımıza oturdu diyor. Gapudu çıkardı diyor. Düdü büktü diyor. Şöyle bir döndü baktı diyor. Bir karınca yuvası gördü diyor. Karınca yuvasının deliğinin kenarına eliyinen iki ken bastı diyor. Gapıdını oraya koydu diyor. Bir sigara doladı içti diyor. Kılı Mustukgil orda tarla sürüyor, milletin tarlasını sürüyor diyor. Sigarayı içti kalktı diyor. Oraya vardı diyor. Orada bişeyler söyledi, karşılıklı konuşuldu diyor, birkaç kişi ayrıldı gitti diyor. Çift sürmeyi bıraktı diyor. O anda döndü Kılı Mustuğa dedi kine diyor. Takım burası aha Mustuk Ağa dedi diyor. Takım burası dedi diyor. Mustuk Ağa dedi kine diyor. Mustuk Ağa bişeyler dedi diyor. Elinin tersiyinen Mustuk Ağa'ya bir tene vurdu diyor. Mustuk Ağa düştü oraya diyor. O arada patırdamaya başladı diyor. Tamam Ahmet Ağa demeye başladı diyor. O arada yanındaki dutmaların hepsi kaçtı diyor. Ondan sonra diyor, beni çağır diyor. Yeğenim ordan benim gapıdı al da gel dedi diyor. İçinde amanet var, düşürme dedi diyor. Gapıdını karıncanın yuvasının ağzına koymakla Kılı Mustuğun ağzını bağladı. Haksız iş yapmasın hesabı. Bu dini bir bilgi mi orasını bilemiyorum tabi kine. Gapıdını aldım, eletiyorum diyor. Emanet var dedi diyor. Emanete bakiyim dedim diyor. Şöyle el kadar bir silah diyor. Yıldır yıldır ediyordu diyor. Elettim, buyur Ahmet Dayı dedim diyor. Gapıdı geydi diyor. Silahı aldı diyor yanına. Düğmeye bir bastı diyor, böyle oldu o silah diyor. Koltuğunun altına soktu diyor. Siten silahı diyor. Efendime söyleyem, tabi diyor, yine diyor, çayın bereçesindiyek diyor, inek güdüyok diyor. Deden ertesi günü geldi orada tarla sürüyor diyor. Kılı Mustuk diyor, ata binmiş gidiyor diyor. Andırın'a gidiyor diyor. Çayın kenarına geldi. Biz çayın bu geçesindiyek gendi öbür geçesinde, yoldan tarafta diyor. Yeğenim şo giden kim atınan, gözüm seçmiyor dedi diyor. Yaşlanmış tabi o zamanlar Koca Ahmet artık. Mustuk Ağa, Ahmet Dayı dedim diyor. Dedeyin elinde meses varıdı diyor. Mesesi bir kere dikti oraya diyor. Sudan carpadak geçiverdi diyor. O yüzden oraya Koca Ahmet'in geçegi derler. Sudan geçti carpadan diyor. Vardı yola çıktı, Mustuk Ağa'nın önüne diyor. Mustuk Ağa neriye gidiyon dedi diyor. Ahmet Ağa şu Çavlanda tarla var, tarlaya su kaçıyorumuş, onun önünü kesmeye gidiyom dedi diyor. Mustuk Ağa sen oraya gitmiyon dedi diyor. Sen Andırın'a milletin dapılı yerini üsdüne almak için gidiyon dedi diyor. Tarlaları üsdüne yazdırmaya gidiyon dedi diyor. Yok dediyse de diyor. Yooook Mustuk Ağa sen bu iş için gidiyon dedi diyor. Aha git Mustuk Ağa dedi diyor. Senin yedi tene oğlun var, bir avradın var bir de sen varsın dedi diyor. Eğer bir yanlış iş yap hepinizi öldürürüm dedi diyor. Bir de orda vurdu Mustuk Ağa'ya diyor. Attan düşürdü vurana çaa diyor. Koca Ahmet Babayiğit bir adamıdı diyor. Mustuk Ağa attan aşşaa düştü diyor. Ata bindiyinen birlikte hemen köye geri gitti diyor.

Millet dedeyin sayesinde ağaların zulmünden kurtuldu da tarla takım sahibi oldu diyor. Çoluk çocukları aç susuz kalmadı diyor. Koca Ahmet böyle bir insanmış. Şimdiki anlatanlardan burada Havali var. Tabi ki o biraz eksik konuşmuş olabilir. Burada 10-15 kişi toplanmış, konuşuyorlarımı. Eski adamlardan anlatırlar. Havali varıdı diyor. Orda oturup konuşan 10-15 kişiye Havali dedi kine diyor, “Ulan pis Gebenliler konuşman” dedi diyor. Bu Geben’de bir tene adam gimi adam varıdı o da Koca Ahmedidi dedi diyor. Şu Geben’e olan hükmünü kitaplar yazamaz dedi diyor. Geben’e ve Gebenniye onun kadar sahip çıkan olmadı dedi diyor.

Celil ÇINKIR: Atana, dedene rahmet Ahmet Ağa. Ben bu güzel ve bir döneme ışıktan sohbet için çok teşekkür ediyorum.

Ahmet Ağa: Ben teşekkür ediyorum. Dedem ile ilgili olarak anlattıklarımı sabırla dinlediğiniz için. Herkese saygılar sunuyorum. Sürçü lisan ettiysem af ola.

Celil ÇINKIR: Ben, sözü medarı iftiharımız, Andırın ilçemizin Kumarlı Mahallesi’nin Cıncıklar obasında yaşar iken daha 12 yaşında iken köyünden İstanbul’a giderek 6 yıl kadar Şişli ilçesinin Teşvikiye semtinde bayan kuaförü yanında çalışan ve ondan sonra da İngiltere’ye giden, orada dünyanın en iyi 10 kuaförü arasına girerek Kraliyet ailesinin de kuaförlüğünün yanı sıra, dünya güzellik yarışmalarında jüri üyeliği yapan ve bir dünya güzellik kraliçesi ile evlenen, Koca Ahmet’in yeğeni Süleyman CINCIK beyefendiye bırakıyorum.